

حسین راغفر:

دولت مرتب از بانک استقراض می‌کند

استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا اظهار داشت: دولت در حال استقراض است و مرتب از بانک مرکزی استقراض می‌کند. چون استقراض از آن مسیر ارزان‌تری نسبت به انتشار اوراق برای دولت است. حسین راغفر در گفت‌وگو با ایلنا درباره بودجه ۱۴۰۳ و افزایش سهم مالیات در بودجه به طوری که در آمد مالیاتی به دو برابر در آمد نفتی رسیده و افزایش ۳۶ درصدی سهم اوراق در بودجه اظهار داشت: بارها به رئیس‌جمهوری همین موضوع را اعلام کرده‌ام که مگر سایر کشورهای دنیا برای تأمین بودجه نفت فروشی می‌کنند؟ محل تأمین بودجه در سایر کشورها هم مالیات است، اما موضوع مهم اینکه از چه کسانی مالیات گرفته شود. نباید محل تأمین بودجه در مالیات ستانی از بخش تولید، کار گر، کارمند و پرستار و معلم باشد. بلکه مالیات ستانی باید از محل مصارف لوکس، واردات کالاهای لوکس، قشر ثروتمند کشور و دارایی و ارث باشد. وی با بیان اینکه دو برابر شدن سهم مالیات از در آمد نفتی به معنای فاصله گرفتن از بودجه نفتی است، ادامه داد: درست است که از بودجه نفتی در حال فاصله گرفتن هستیم اما باید توجه داشت بودجه مالیاتی و غیر نفتی برای مسئولان و تصمیم‌گیران یک اجبار بوده و نه یک تصمیم و انتخاب. دولت درباره فاصله از بودجه نفتی تصمیم نگرفته است بلکه با اجبار به این سمت حرکت می‌کند. این کارشناس اقتصادی افزود:

باید به سمت بودجه غیر نفتی پیش برویم اما این اقدام باید نسبت به اینکه در آمدهای مالیاتی از چه محلی تأمین می‌شود، آگاهانه باشد، چرا که اگر فشار مالیاتی بر عرضه‌کننده تحمیل شود در نهایت منجر به افزایش قیمت کالا و خدمات خواهد شد و مصرف‌کننده و مردم این افزایش قیمت را می‌پردازند. بنابراین در این شرایط اقتصادی موجب بدتر شدن وضعیت معیشت مردم خواهد شد. این در حالی است که همواره میزان افزایش دستمزد کمتر از نرخ تورم بوده است. راغفر با تأکید بر اینکه افزایش فشار مالیاتی بر مردم وضعیت کنونی را بحرانی‌تر می‌کند، اظهار داشت: هر چند بودجه مالیاتی اجتناب‌ناپذیر است اما نباید فشار مالیاتی بر کارگر و تولید باشد. وی تأکید کرد: موضوع خطرناک دیگر در بودجه فروش اوراق است، چراکه این اوراق را به طور قطع مردم خریداری نمی‌کنند، این اوراق از سوی بانک‌ها و موسسات دولتی و حکومتی خریداری می‌شود و روی این موسسات فشار وارد می‌کند که این اوراق را خریداری کنند. این کارشناس اقتصادی ادامه داد: در حالی که همین دولت در انتقاد دولت گذشته میزان فروش اوراق را زیر سوال می‌برد و مدعی می‌شود که دولت با فروش اوراق آینده را بدهکار کرده است. ضمن اینکه وقتی اوراق قرضه به فروش می‌رسد باید با بهره باز پرداخت شود و این خودش با توجه به بدهی‌های قبلی دولت، بدهی‌های آینده دولت را به مراتب افزایش می‌دهد. راغفر افزود: برای جبران کسری بودجه مسیر کم‌هزینه و کم‌آسیب‌تر استقراض از بانک مرکزی است. وی با اشاره به سیاست ترجیح فروش اوراق بر استقراض از بانک مرکزی تأکید کرد: دولت در حال استقراض است و مرتب از بانک استقراض می‌کند، اما استقراض از بانک مرکزی مسیر ارزان‌تری نسبت به انتشار اوراق برای دولت است.

خبر

تصرف برق و گاز مشخصی شد

در بودجه سال ۱۴۰۳ هر واحد مسکونی برای گاز و برق باید به ترتیب ۴۰۰۰ ریال و ۳۰۰۰ ریال بپردازند، این عدد برای واحدهای تجاری ۳۰ هزار ریال است. بر اساس لایحه بودجه ۱۴۰۳ به استناد ماده (۱۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به هر یک از وزارت‌خانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذریط اجازه داده می‌شود ماهانه از هر واحد مسکونی مشترکان گاز مبلغ چهار هزار (۴۰۰۰) ریال، از هر واحد مسکونی مشترکان برق مبلغ سه هزار (۳۰۰۰) ریال و از هر یک از واحدهای تجاری مشترکان گاز و برق مبلغ ۳۰ هزار (۳۰۰۰۰) ریال اخذ و به عنوان منابع داخلی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. برای مشترکان روستایی مبلغ فوق‌الذکر معادل ۵۰ درصد است و مشترکان فاقد انشعاب گاز از پرداخت معافند و چوه فوق‌مشمول مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش افزوده نخواهد بود.

عوارض برق موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۱۳۹۴/۱۰/۱۰ به میزان ۱۰ درصد (۱۰٪) مبلغ برق مصرفی در سقف ۸۹ هزار میلیارد (۸۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال تعیین می‌شود، مشترکان برق روستایی و عشایری مجاز از شمول حکم این جزء معافند. سی و پنج درصد از این منابع به حساب شرکت توانیر نزد خزانه‌داری کل کشور برای حمایت و جابه‌جایی تیر برق در معایر روستایی و ۶۵ درصد باقیی برای تولید برق تجدیدپذیر و پاک و توسعه فناوری‌های تجدیدپذیر با اولویت، روستایی، عشایری خانوارهای کم درآمد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور به حساب سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتیا) نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد تا براساس مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور به صورت کامل به مصرف برسد.

سال پنجم شماره ۱۷۰۲

۹ هجری قمری الاول ۱۴۴۵ / ۲۳ نوامبر ۲۰۲۳

«آرمان ملی» معایب و مزایای تفکیک وزارت بازرگانی و صمت را بررسی می‌کند

آزمایش آزموده‌ها در دایره سرگردانی

سکانس هشتم؛ جدایی «ت» از صمت

اساسی و عدم حمایت از تولید و آشفته‌بازار خودرو تشکیل وزارت بازرگانی دردی را دوا نمی‌کند. وی با بیان اینکه امروز با موضوعات جدی در بحث حمایت از صنعت وجود دارد، افزود: قرار بود به دولت اجازه داده شود اگر تشخیص داد، گمرک را از وزارت اقتصاد گرفته و ذیل وزارت بازرگانی تعریف کند؛ ولی بر اساس قانون مجلس یک نفر باید تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز می‌بود تا وضعیت کنونی بار دیگر پدید نیاید.

تشکیل وزارت بازرگانی بر خلاف برنامه ششم توسعه بر اساس این گزارش بسیاری از مخالفان هزینه‌های تشکیل مجدد وزارت بازرگانی را بالغ بر ۵۰۰۰ میلیارد تا ۷۰۰۰ میلیارد تومان تخمین می‌زنند و معتقدند که تفکیک وزارت صمت، نتیجه‌ای جز تحمیل هزینه‌های جدید به دوش دولت ندارد. آن هم در شرایطی که کشور با فشارهای اقتصادی فراوانی روبرو است. تشکیل وزارت بازرگانی بدون توجه به نظرات کارشناسی شده و چپ‌چینی ندارد. هر چند برخی از افراد معتقدند تفکیک وزارت بازرگانی از وزارت صمت به صورت جدی از زمان برکناری فاطمی امین وزیر وقت دولت سیزدهم شدت بیشتری گرفت و در این راستا برخی نیز معتقدند دولت به منظور سوخت نشدن برخی از مهره‌های خود درصدد است با تشکیل سازمان‌ها و وزارت‌خانه‌ها و… از آنها مجدداً بهره‌جوید و در حقیقت پاداشی به این افراد به زعم خود کارآمد بدهد. در همین زمینه یکی از اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: به نحوه اداره جلسه ۲۵ تیر ماه توسط هیأت‌رئیس که در آن دو فوریت تشکیل وزارت بازرگانی به تصویب رسید، اشکال اساسی وارد است. رئیس مجلس به این موضوع توجه نداشت که ایجاد یک وزارت‌خانه جدید، توسعه ساختار است و بر مبنای قانون برنامه ششم توسعه، تصویب چنین لایحه‌ای نیاز به دو سوم آرای نمایندگان دارد، اما رئیس مجلس با ۵۴ درصد آرای موافق نمایندگان، یعنی مجلس با قوه اعلام کرد. رضا تقی‌پور افزود: اساساً چنین ساختاری که به تصویب رسیده، اصالت ندارد و یا به تعبیری متغیر مستقل اصلی نیست. قطعاً ما خواستار مدیریت صحیح تک‌تک اجزای صنعت، معدن و تجارت کشور هستیم؛ حال یک ساختاری برای این موضوع مورد نیاز است و ساختارها معمولاً قراردادی هستند. یعنی مجلس با قوه مجریه توافق می‌کند که دولت به یک شکل خاص، وزارت‌خانه را اداره کند. حال که بیش از ۱۰ سال از ادغام این وزارت‌خانه می‌گذرد، بهتر بود آسیب‌شناسی صورت بگیرد تا اشکالات کار نمایان شود؛ نه اینکه بحث تفکیک را پیش بکشند.

تفکیک وزارت صمت مشکلات را حل نمی‌کند
نماینده تهران تصریح کرد: اشکال کار در معماری بدون استحکام جدید است که طی بیش از ۱۰ سال به حال خود رها شده است. یعنی اگر مجموعه حاکمیت با اصول علمی، فرآیندهای اصلی و کلیدی را شناسایی می‌کرد و مجدداً روی به سازمان‌دهی و مهندسی آن می‌آورد، امروز چنین مشکلاتی ایجاد نمی‌شد. نیاز به تأکید است

آرمان ملی

armanmeli.ir

نگره

یک کارشناس صنعت خودرو پاسخ داد

آیا بازگشت قیمت خودروها به قبل ممکن است؟

از زمان اعلام قیمت‌های جدید محصولات خودروسازان که مجهز به استانداردهای ۸۵ گانه و بهبود قوای محرکه است، تعدادی از مشتریانی که از طریق سامانه یکپارچه در نوبت قرار گرفته بودند، دست به اعتراض زده و نظر آنها خرید خودروی ارتقا یافته و جدید به قیمت سابق است که در همین راستا یک کارشناس خودرو مطرح شدن این موضوع را موجب تحمیل زیان‌های بسیار سنگینی به پیکره صنعت خودروسازی کشور عنوان کرد. امیرحسن کاکایی، عضو هیات علمی دانشکده خودرو دانشگاه علم‌وصنعت، در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری و آنچه مسئولان دولتی اعلام می‌کنند، در مردم این توقع را ایجاد کرده که خودروساز باید جور همه چیز و به طور خاص چور تورم را بکشد؛ گویی خودروساز بنگاه خیریه‌ای است که باید بی‌چشمداشت و توقع به مردم خودرو دهد. وی خاطر نشان کرد: زمانی که یک خودرو به اجبار ۲۰۰ میلیون تومان زیر قیمت تمام شده فروخته می‌شود، مردم تصور می‌کنند که حتماً دولت این پول را از محلی تأمین می‌کند، اما واقعیت این است که پول اقدامات خودروسازان از جیب سهامدارانی که بخش از آن مردم هستند، می‌رود. این کارشناس صنعت خودرو ادامه داد: با وجود تحریم‌هایی که چند سالی است شاهد آنها هستیم و از سوی دیگر افزایش قیمت مواد اولیه، نمی‌توان توقع داشت که با گذشت زمان قیمت محصولات تولیدی ثابت مانده و دستخوش تغییرات نشود.

عدم توجه به رابطه مستقیم خودرو با نرخ تورم، نوسان ارز و تحریم‌ها

کاکایی ضمن تأکید بر اینکه مصرف‌کننده، افزایش قیمت هر محصولی را باورپذیر و محتمل می‌داند؛ چرا که نسبت به وضعیت حال حاضر کشور و اقتصاد آگاه است؛ گفت: اما متأسفانه خودرو همچنان محصولی است که پذیرش اصلاح قیمت آن در جامعه وجود ندارد. این در حالیست که تولید خودرو بیش از هر محصول دیگری رابطه مستقیمی با نرخ تورم، نوسانات قیمت ارز و تحریم‌ها دارد.

عضو هیات علمی دانشکده خودرو دانشگاه علم‌وصنعت با بیان اینکه خودروسازان طی سال‌های اخیر موفق شده‌اند در تولید بخش بزرگی از قطعات و مجموعه‌های خودرو به خودکفایی دست پیدا کنند، تصریح کرد: اما همچنان تأمین بخشی از قطعات از طریق واردات انجام می‌پذیرد؛ این موضوع در کنار تورم سالانه، موجب می‌شود تا خودروساز نیز همانند هر بخش اقتصادی برای بقای خود و جلوگیری از افزایش زیان انباشته، دست به اصلاح قیمت‌ها و به روزآوری آن‌ها بزند؛ اقدامی که اغلب به صورت قطره‌چکانی انجام شده و به سختی محقق می‌شود. این کارشناس صنعت خودرو کشور، ضمن اشاره به اشاره به رانت بسیار سنگینی که در اکثر محصولات تولیدی خودروسازان داخلی وجود دارد، اظهار کرد: بیشتر محصولات خودروسازان در سال‌های اخیر زیر قیمت بازار عرضه می‌شود؛ به عبارت دقیق‌تر، اصلاح قیمت خودرو تنها از سود خریدار کم کرده و زمانی به وی وارد نمی‌کند، اما در حال حاضر، خودروساز با تولید خودرو تحمیل زیان می‌شود و این در شرایطی است که در دریافت‌کنندگان خودرو سوبسید و سود بسیار زیادی از اختلاف قیمت کارخانه و بازار دریافت می‌کنند. وی این توقع را که قیمت خودرو بر مبنای هزینه‌ها و قیمت‌های یک سال گذشته محاسبه شود، انتظار غلطی دانست.

کاکایی یادآور شد: پس از انتقادهای بسیاری که به عرضه خودرو به روش قرعه‌کشی شده بود، سازمان حمایت و وزارت صمت، به منظور جلوگیری از فعالیت سوداگران و رساندن خودرو به دست مشتریان واقعی، عرضه خودرو را تنها محدود به بستر سامانه یکپارچه کردند؛ در این روش مناقضی باید برای اثبث نام، مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان را در حساب و کالتی خود بلوکه می‌کرد؛ مبلغی که پس از مدتی به حساب مشتریان بازگردانده می‌شد.

عضو هیات علمی دانشکده خودرو دانشگاه علم‌وصنعت خاطر نشان کرد: در واقع این اقدام برای تمیز دادن میان سوداگران و مصرف‌کنندگان واقعی خودرو بود اما عده‌ای بر این باور بودند این مبلغ بلوکه شده به حساب خودروساز واریز شده است؛ این درحالی است که بر خلاف این گمانه‌زنی‌ها، پیشنها در ریافت این مبلغ از سوی سازمان حمایت و به منظور حمایت از مصرف‌کنندگان واقعی طرح ارائه شد و این وجه به حساب این سازمان (سازمان حمایت) نزد بانک‌ها بلوکه بود، نه خودروساز!

این کارشناس صنعت خودرو کشور گفت: حال که جنجال بر سر اصلاح قیمت محصولات ارتقا یافته از سوی برخی افراد با اهداف مشخص طرح می‌شود، ذکر این نکته ضروری است که ارتقای محصولات خودروسازان به استانداردهای محافظت از عابر پیاده، TPMS، ESC، GSI و Day light الزامی است که از سوی سازمان استاندارد ابلاغ شده و خودروساز ناچار است برای دریافت مجوز شماره‌گذاری و پلاک، محصولات خود را مجهز به این استانداردها کند. این اقدام برای خودروساز هزینه‌بر است اما در راستای ارتقای رضایتمندی مشتریان و درخواست‌های آنها و همچنین دریافت مجوز تولید و عرضه خودرو، از این الزام تمکین کرده است. به اعتقاد کاکایی، خودروساز همیشه متهم به تولید محصولات بی‌کیفیت است؛ از همین روی، همواره سعی در بهبود دارد. برخی بهبودها جزئی بوده و رفع آنها بر روی قیمت خودرو تأثیری نمی‌گذارد، اما برخی مواقع به جای بهبود، ارتقای محصول صورت می‌گیرد که در اینصورت بخشی از طراحی محصول دچار تغییر شده و خودرو به‌روز می‌شود؛ طبعاً در این صورت قیمت محصول افزایش پیدا می‌کند، چراکه خودروساز برای اعمال این ارتقا، خطوط تولید خود را به‌روز کرده و قطعه‌ساز نیز خود را با این برنامه هماهنگ و به روزآوری می‌کند. این کارشناس صنعت خودرو ضمن تأکید بر اینکه قیمت فروش محصولات خودروسازان بر اساس مجوزهای رسمی است که سازمان حمایت و شورای رقابت صادر می‌کنند، خاطر نشان کرد: قیمت‌هایی که در حال حاضر مشاهده می‌کنیم، قیمت‌های عقب مانده از تورم است و بنابراین اینک ما تصور کنیم قیمت‌ها به حالت قبل باز می‌گردد، غیرممکن است.

ثبات بازار نفت را مورد توجه قرار می‌دهند.وی گفت:ایران به عنوان یکی از مؤسسان اوپک، همواره از توافق اوپک پلاس و تصمیم‌هایش حمایت می‌کند زیرا توافق اعضای این ائتلاف در قالب بیانیه همکاری اوپک و غیر اوپک (Declaration of Cooperation) را به سو بازار نفت، تولید کنندگان و مصرف‌کنندگان و اقتصاد جهانی می‌داند.وزیر نفت افزود: حفظ ثبات پایدار در بازار نفت، نیازمند تثبیت و تداوم همکاری و تشریک‌مساعی اعضای اوپک و تولیدکنندگان غیر اوپک است و اراده کشورهای عضو ائتلاف اوپک پلاس، برقراری و حفظ ثبات در بازار نفت است که عملکرد این کشورها در سال‌های اجرای توافق بیانیه همکاری به‌طور کامل این موضوع را ثابت می‌کند.

وزیر نفت گفت:گسترش و تداوم تنش‌ها در منطقه خاورمیانه منجر به نااطمینانی و بی‌ثباتی در بازارهای انرژی به‌ویژه بازارهای جهانی نفت می‌شود و اعضای اوپک پلاس در نشست پیش رو گزینه‌های موجود را بررسی می‌کنند.به گزارش مهر جواد اوچی در آستانه برگزاری نشست‌های وزارتی اوپک و اوپک‌پلاس در هفته آینده (شنبه و یکشنبه، چهارم و پنجم آذرماه) گفت، با نزدیک شدن به زمان برگزاری سی‌وششمین نشست وزارتی ائتلاف تولیدکنندگان عضو سازمان کشور‌های صادرکننده نفت (اوپک) و غیر اوپک (اوپک پلاس)، گمانه‌زنی‌ها درباره تحولات پیش‌رو و تصمیم‌های احتمالی نشست اوپک پلاس افزایش یافته است.

وزیر نفت خبر داد:

حمایت ایران از توافق و تصمیم‌های اوپک پلاس

وی افزود:گسترش و تداوم تنش‌ها در منطقه خاورمیانه منجر به نااطمینانی و بی‌ثباتی بازارهای انرژی به‌ویژه بازارهای جهانی نفت می‌شود و اعضای اوپک پلاس در نشست پیش رو گزینه‌های موجود را بررسی می‌کنند.به گزارش مهر جواد اوچی در آستانه برگزاری نشست‌های وزارتی اوپک و اوپک‌پلاس در هفته آینده (شنبه و یکشنبه، چهارم و پنجم آذرماه) گفت، با نزدیک شدن به زمان برگزاری سی‌وششمین نشست وزارتی ائتلاف تولیدکنندگان عضو سازمان کشور‌های صادرکننده نفت (اوپک) و غیر اوپک (اوپک پلاس)، گمانه‌زنی‌ها درباره تحولات پیش‌رو و تصمیم‌های احتمالی نشست اوپک پلاس افزایش یافته است.